І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 163. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-го ВЕРЕСНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 3, 1965 No. 163. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 2 вересня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ЗАДОВОЛЕНИЙ ІЗ ТОГО, ЩО В ДОМІНІЦІ ПРИЙШЛО ДО ЗАМИРЕННЯ. Президент запросив до Білого Дому секретаря Організації Американських Держав Хозе А. Мору та амбасадорів Арґентини, Болівії і Колюмбії та конферував із ними впродовж 45-ох мінут. Президент заявив, що він тішиться з того, що вдалося місії ОАД вкінці замирити воюючі сторони в Домініканській Республіці та закінчити громадянську війну, яка тривала 4 місяці. Д-р Гектор Гарсія Ґодой має бути тимчасовим президентом, і має перевести вибори нового президента та нового парляменту, який буде демократичним і поведе країну до мирного співжиття з вільними країнами.

З БІЛОГО ДОМУ ПОВІДОМИЛИ 31-го СЕРПНЯ, ЩО ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ ЗАКОН, згідно з яким вбиття президента ЗДА, його викрадення, або напад на нього уважається за федеральний злочин, і тому слідство в цій справі має вести Федеральне Фюро Інвестиґації Цей закон відноситься і до вгорі згаданих злочинів, доконаних на особах віце-президента, президента-електа та до всіх тих осіб, які виконують функцію президента. Президент Джансон підписав цей закон в суботу 28-го серпня, а повідомлення про це появилося 31-го серпня.

ВЛАСНИКИ СТАЛЕВАРЕНЬ ЗБІЛЬШУЮТЬ СТАЛЕВАРАМ ПЛАТНЮ НА 42.6 ЦЕНТА, але робітники домагаються 49.8 цента і тому немає ще порозуміння в справі нового договору про працю. Страйк мав би початися в середу 8-го вересня, якщо не вдасться урядовим посередникам привести до порозуміння. 1-го вересня працедавці запропонували ще два центи більше, бо довший час вони трималися давніше запропонованої підвишки 40.6 цента. Ця підвишка відноситься до самої платні і до різних інших прибутків сталеварів. Але представники сталеварів твердять, що пропозиція власників сталеварень є на 3.5 цента менша, бо запропоноване збільшення має здійснюватися довший час.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО БУДОВУ БІБЛІОТЕКИ ІМ. ДЖАНСОНА при Тексаському університеті. Згідно з цим проєктом уряд має давати річно по $190,000 на ведення цієї бібліотеки, яка буде при Тексаському університеті, бо цей університет має вибудувати бібліотеку коштом $3,000,000. Цю справу вирішила Комісія Урядових Операцій 19-го серпня, і згідно з практикою ця справа мала зачекати 60 днів, поки її мав вирішувати Конґрес. Але Палата вже 31-го серпня схвалила цей проєкт, і тому конґресмен-республіканець з Айови Г. Р. Гросс висловив здивовання, чому Палата так спішилася з вирішуванням цієї справи.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПРАЦІ І ВИХОВАННЯ СХВАЛИЛА $4.7 БІЛЬЙОНА на допомогу академічному шкільництву. Згідно з цим проєктом незаможні студенти зможуть користати з федеральних стипендій. Повний Сенат повинен схвалити цей законопроєкт при кінці цього тижня. Попереднього тижня Палата Репрезентантів прийняла подібний законопроєкт, але в іншій редакції.

У СВІТІ

СОВЄТИ ВІДКИНУЛИ американський проєкт договору проти поширення атомової зброї. Совєтський делеґат на конференції роззброєння у Женеві, Сємйон Царапкін, заявив, що той проєкт „не підходить навіть під дискусію". Женевська конференція роззброєння має, після теперішньої шоститижневої сесії, розійтись в половині вересня з уваги на відкриття 21 вересня ц. р. 20 сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Наради тієї конференції не дали найменшого позитивного висліду.

НА ҐЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ АМБАСАДОР ЗДА АРТУР ҐОЛДБЕРҐ РІШУЧЕ ВІДКИНУВ закиди альбанського делеґата Галіма Будо, наче б Аверелл Гарриман їздив недавно до Москви, щоб встановити „гегемонію ЗДА й СССР в Об'єднаних Націях". Альбанський комуніст таврував однаково ЗДА, як СССР і Вільний Китай. На тому засіданні генеральний секретар ОН У Тант подав до відома компромісове поладнання спору за совєтські й інші борги до каси ОН та апелював до всіх боржників, щоб вони „добровільними датками" рятувати касу ОН.

МІЖ ІНДІЄЮ І ПАКІСТАНОМ РОЗПАЛЮЄТЬСЯ справжня війна за Кашмір. Обидві сторони повідомили про наземні і летунські бої. Пакістанське повідомлення твердить, що пакістанські літаки збили 4 індійські машини. Обидві сторони запевняють, що здобули нові позиції на „ворожій" території. Генеральний секретар ОН У Тант звернувся з закликом до обох урядів, щоб вони проголосили перемир'я, відкликуючи свої війська на позиції, устійнені перемир'ям у 1949 році. Однак тому, що справа Кашміру знаходиться на денному порядку ОН від 1948 року без ніякого позитивного висліду — Індія і Пакістан не мають до ОН пошани.

ЗДА ПРИЗНАЛИ СІНҐАПУРСЬКОМУ ПРЕМ'ЄРОВІ Лі Куанові Ю, що він мав рацію, закинувши американській Розвідчій Аґенції, що вона тому 5 років пробувала перекупити його сумою 3,300.000 дол., щоб він затаїв виявлений ним плян перевороту в Сінґапурі. Лі Куан Ю відкинув ту пропозицію, захотівши 33 мільйони дол. допомоги для Сінґапуру, але ЗДА не погодились. Лі Куан Ю виступив тепер з тими ревеляціями на виправдання, чому він не хоче звертатися до ЗДА за військовою допомогою, якщо б Британія зліквідувала свою базу в Сінґапурі.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ҐАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАССЕР ПРИБУВ з відвідинами до юґославського диктатора Тіта. Це вже їхня 16-та зустріч і шоста з черги подорож Нассера до Юґославії. Нассер прилетів до Београду з Москви, де він вів довгі наради з большевицькими проводирями — головно у справі війни у В'єтнамі. Тепер у Юґославії перебуває мадярський прем'єр Янош Кадар, а під кінець місяця має приїхати туди також польський диктатор Владислав Гомулка.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ КОНСТАНТИН ГОЛОВУВАВ на засіданні скликаної ним дорадчої Коронної Ради, членами якої були десять колишніх прем'єрів і партійних голів. По лівому боці короля сидів 77-літній Георґ Папандреу, як лідер найбільшої грецької партії Центральної Унії. Король висловився проти неґайних парляментарних виборів та апелював до створення уряду, яке закінчило б кризу, що триває від 15 липня ц. р., коли-то король димісіонував Георґа Папандреу. Один із членів Коронної Ради запропонував компроміс, який, мабуть, буде прийнятий королем: щоб скласти понадпартійний діловий уряд, який сам вирішить, коли мають відбутися вибори, що їх конституційний термін припадає щойно на 16 лютого 1968 року.

ГОТУВАННЯ ДО ЛЕТУ ДЖЕМІНІ-6

Американські астронавти Гас Ґріссом (зліва) і Джан Янґ перед космічним кораблем Джеміні-6. Вони ознайомлюються з інструкціями щодо майбутнього лету цього корабля під час спроб вмонтування їхньої кабіни до бустеру Титана-II на ракетній базі в Кейп Кеннеді. Ґріссом і Янґ брали участь в леті Джеміні-3. Залогу Джеміні-6 творитимуть астронавти Воллі Шірра і Том Стеффорд. Лет Джеміні-6 плянується на жовтень цього року.

Генерал Тейлор найменований на окремого дорадника Президента

Вашинґтон. — Президент Линдон Б. Джансон повідомив 1-го вересня, що він найменував недавнього амбасадора, емеритованого 64-річного генерала Максвелла Д. Тейлора на свого окремого дорадника в дипломатичних і військових справах. Генерал Тейлор урядуватиме в будинку, що сусідує із Білим Домом і принаймні половину свого часу присвячуватиме на поради Президентові. Генерал Тейлор буде миротворцем в імені Президента і займатиме голос в дипломатичних, військових, і стратегічних справах які вирішуватиме Президент. Розуміється, що новий дорадник президента займатиме голос у справах В'єтнаму, які він добре знає, бо був довший час амбасадором до цієї країни З цього становища зрезиґнував він на початку липня ц. р. Як амбасадор Тейлор заступав думку, що ЗДА повинні збільшити свої військові сили у В'єтнамі. В повідомленні про найменування Тейлора Президент заявив, що „генерал і на далі гравиме відповідну ролю в змаганнях ЗДА допомогти народові й урядові В'єтнаму". Президент Джансон сказав, що генерал Тейлор буде займатися всіми акціями на ширшу скалю, щоб „допомогти вільним народам, яким загрожує комуністичний терор і підривна акція комуністів". Президент хвалив генерала за те, що погодився жертвенно працювати і продовжувати допомагати урядові, хоч і в неповному вимірі годин.

У Філядельфії при Пластовій Станиці постав відділ УНСоюзу

Філядельфія. — Обласний організатор Українського Народного Союзу та голова Округи УНС у Філядельфії Степан Гавриш повідомляє, що в минулий вівторок, 31-го серпня, тут створено при місцевій Пластовій Станиці окремий Пластовий Відділ УНСоюзу, який на самих початках свого існування нараховує 32 членів. Акція поширення Відділу йде дальше й його організатори поставили собі за мету зорганізувати в цім році бодай 75 дорослих членів, не враховуючи молоді, щоб набути для Відділу право на висилку самостійного делеґата на недалеку конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в травні 1966 року в Шикаґо. В установчих зборах нового Відділу УНС взяли участь голова Станиці мгр Юрій Богачевський, обласний організатор Степан Гавриш і головний радний та найуспішніший організатор членства УНС. Іван Одежинський. На цих зборах підмічено потребу окремого Пластового Відділу УНСоюзу при Станиці, одного з найбільших осередків пластового життя та організації. Збори передискутували справу розбудови Відділу та вирішили ряд поточних справ. Зокрема підмічено з великим признанням велику заслугу в зорганізуванні Відділу колишнього станичного Філядельфії д-ра Володимира Масюка, який за словами п. С. Гавриша є душею нового союзового Відділу, його сина пл. сен. мгра Юрія Масюка, який став секретарем Відділу, станичного мгра Ю. Богачевського та гол. радного Івана Одежинського, без допомоги якого Відділ не міг би був так скоро стати доконаним фактом. Дуже багато ініціятиви, поради й наполегливої праці у заложенні Відділу вклав обласний організатор п. Гавриш.

Збори обрали наступну управу Відділу: д-р Юрій Цегельський — голова, професор Іриней Ісаїв — заст. голови, мгр Юрій Масюк — секретар, Віра Чайківська — касир. До Контрольної Комісії ввійшли інж. Роман Левицький — голова, Ірина Богачевська й Олександра Раковська — члени. Відділ одержав порядкове число 216. Закінчуючи свої перші загальні збори, приявні схвалили відбути 10 жовтня ц. р. святочне відкриття Відділу й запросити на відкриття загал членів Пластової Станиці та місцеві союзові організації.

УКРАЇНСЬКІ ТЕНІСИСТИ АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАРТУЮТЬ НА СОЮЗІВЦІ

Фрагмент святочного відкриття минулорічних тенісових першостей УСЦАК на Союзівці. В суботу, 4-го вересня, починаються на Союзівці десяті річні змагання в тенісі і плаванні за першість Української Спортової Централі Америки і Канади

ЗДА З'ЯСОВУЮТЬ УМОВИ МИРУ У В'ЄТНАМІ — ОБИДВІ ЧАСТИНИ В'ЄТНАМУ ВІДКИДАЮТЬ

Вашинґтон. — Сенатор Майк Менсфілд, лідер демократичної більшости в Сенаті зголосив 1 вересня ц. р. заяву, в якій уточнив плятформу для перемир'я і миру у В'єтнамі. Речник Білого Дому Білл Моєрс ствердив згодом, що заява сенатора Менсфілда покривається з поглядами президента Джансона. За тією заявою сен. Менсфілда — базою для замирення у В'єтнамі мають стати умови з Женевської конференції з 1954 року, які заборонять будь-які чужі війська на території будькотрої частини В'єтнаму та визнають Південний В'єтнам суверенною і вільною державою. Однак ЗДА погодились би і на з'єднання обох частин В'єтнаму, коли б воно прийшло на базі вільних і контрольованих виборів, що перейшли б без пресії збоку терористів. Американська плятформа вимагає також загальної амнестії для всіх політичних в'язнів і полонених в обох частинах В'єтнаму та відкликання північно-в'єтнамського війська з Південного В'єтнаму, як передумови для воєнного перемир'я. Однак ті американські мирові пропозиції не знайшли доброго відгуку ні в одній із двох поділених частин В'єтнаму. Південно-в'єтнамський прем'єр Нгуєн Као Кі заявив якраз 31 серпня ц. р., що Південний В'єтнам „ще не готовий" до замирення та що треба спершу перевести в краю такі соціяльно-економічні й адміністраційні реформи, які позбавили б підстави комуністичній пропаґанді. Прем'єр Нгуєн Као Кі заявив, що „мусимо дістати багато ґарантій, поки погодимося на переговори". Він заявив, що те становище південно-в'єтнамського уряду відоме амбасадорові Генрі Кеботові Ладжові та що південно-в'єтнамський уряд потребує допомоги від Америки в справі проєктованих реформ і з вдячністю таку допомогу прийме. Знову ж північно-в'єтнамський прем'єр Фам Ван Донґ повторив 1 вересня давнє становище в'єтнамських комуністів, що перемир'я і мир можливі тільки на базі „чотирьох пунктів", що їх він давно проголосив, та з яких першим пунктом є відкликання з Південного В'єтнаму всіх американських військ і припинення бомбардування Північного В'єтнаму. Фам Ван Донґ вважає далі єдиним леґітимним і дійсним представником південно-в'єтнамського народу Фронт Національного Визволення, себто політичне рам'я „в'єтконґу", себто південно-в'єтнамських комуністів" і тому вимагає вирішного голосу для Фронту Національного Визволення у вирішенні дальшої долі Південного В'єтнаму — або, як самостійної країни, або з'єднаної з Північним В'єтнамом. Знову ж Комуністичний Китай, як головний „спонзор" Північного В'єтнаму, знову рішуче заперечив право Об'єднаних Націй втручатися до справ В'єтнаму і грати ролю мирового посередника.

Ніпаніч заперечує совєтські закиди

Вашинґтон. — Джордж В. Ніпаніч, провідник по американській архітектурній виставці в СССР, що був затриманий аґентами КҐБ в Мєнську і потім викинений з СССР, заперечив в розмові з журналістами, поставлені йому в московських „Ізвєстіях" обвинувачення в рекрутуванні совєтських полонених до німецької саботажної і розвідчої роботи під час другої світової війни. Ніпаніч, народжений у Варшаві 1922 року й американський громадянин з 1958 року, переказав історію свого затримання совєтськими аґентами в Мєнську, які обвинувачували його під час допитів у „фашизмі" й „замордуванні багатьох громадян". Не добившись нічого ні допитами, ні погрозами, совєтська таємна поліція дозволила йому виїхати до Москви, де він зголосився до американської амбасади і звідки на вимогу совєтського уряду виїхав назад до ЗДА.

35 студентів закінчили курс українознавства на Союзівці

Союзівка, Керґонксон. — 35 із вписаних початково 52 студентів і студенток закінчили в четвер, 2-го вересня 1965 р. уже 12-ий з черги чотиритижневий курс українознавства на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах. 16 студентів закінчили нижчий і 19 вищий курси українознавчих наук. 12 студентів, по шість на нижчому і вищому курсах, були відзначені за найкращі досягнення в науці, а нагороду Йосифа і пані Сміндаків в сумі $25.00 за найкращі досягнення в науці одержав Володимир Таланчук з Нюарку.

Напередодні закінчення курсу відбувся в середу, 1-го вересня ввечері, процальний вечір ію вечерею та концертом студентської самодіяльности. Вечір відкрив коротким словом директор курсів проф. д-р Василь Стецюк, а до студентів коротко промовляли гол. предсідник УНС Йосип Лисогір. гол. касир УНС Роман Слободян, головна радна УНС адв. Анна Чопик та адміністратор Союзівки Данило Слободян. Від імені студентів промовляли Володимир Таланчук і Ольга Джиджора. Приявні були на вечері, крім названих і курсантів, викладачі на курсах проф. Іван Близнак. проф. Васьків і Дарія Голубець, інструктор танців та репрезентант Ліґи Української Молоді П. А., співорганізатора цих курсів, Володимир Бакад. з гостей були адвокат і пані Робертс. пані Лисогір і пані Слободян, а „Свободу" й англомовний „Український Тижневик" репрезентували Зенен Снилик і Оксана Драган. По вечері був концерт студентської самодіяльности. що його відкрив коротким словом Володимир Таланчук. Виступали курсанти. Сяня Жила із скрипковим сольом при фортепіяновому акомпаніяменті Хризанти Зубрицької, яка окремо виступила із фортепіяновим сольом, Богданна Волянська й Ірма Осадца із сольоспівами, акомпаніюючи собі на ґітарі, а гурток студентів виконав ряд народних танків під проводом Вол. Бакада. Вечором проводив маестро Іван Задорожний.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

НЕСПОДІВАНА СМЕРТЬ О. МИКОЛИ КУНИЦЬКОГО В АРҐЕНТИНІ

Торонто. — „Тижневик „Наша Мета" передав у числі з 28 серпня ц. р. вістку з Буенос Айресу про смерть одного із нечисленних тамошніх священиків Української Католицької Церкви, бл. п. о. Мик. Куницького. Смерть Покійного наступила несподівано, в часі, як він вертався від свого Владики, Андрія Сапелька. Пок. о. Микола Куницький — учасник Визвольних Змагань і священик Львівської Архиєпархії — був одним з найкращих священиків в Арґентині і видатним громадським діячем тамошньої української спільноти, серед якої працював кільканадцять років.

ЛІТНІ КУРСИ АЛБЕРТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Едмонтон. — Сорок три студенти, переважно вчителі, студіювали українську мову й літературу на трьох літніх курсах Албертського університету.

На курсі української літератури (від початків до 1918 р., що його вів проф. Яр Славутич), був 21 студент. на курсі „Українська мова, 300" було 14 студентів (викладав проф. Орест Старчук); на початковому курсі „Українська мова, 100" — 8 студентів (викладав маґістер Данило Струк).

ВИБРАНІ ПОЕЗІЇ ВАДИМА ЛЕСИЧА

Ню Йорк. — Найближчими днями, під видавничою фірмою Об'єднання Українських Письменників „Слово", появиться книжка вибраних поезій українського еміґраційного поета Вадима Лесича п. н. „Вибрані поезії 1930-1965". Книжка охоплює вибір поезій із дев'яти досі опублікованих його книжок та окремий розділ нових, ще недрукованих поезій. У книжці рисунковий портрет автора роботи Любослава Гуцалюка, обгортка книжки — роботи Роксоляни Гіліцінської. Книжка має 212 сторінок у твердій полотняній оправі. Видання цієї книги здійснено завдяки ініціятиві та повному видавничому фінансуванню відомих прихильників і меценатів української культури панства Олександра та Наталії з Коритків Рицарів.

ПРАЦЯ А. ВІНЦЕНЗА ПРО ВЛАСНІ ІМЕНА НА ГУЦУЛЬЩИНІ

Париж. — Видаваний тут польський журнал „Культура" повідомив у числі 7-8 за липень-серпень ц. р., що у відомому французькому університеті в Сорбоні польський науковець і літературознавець Анджей Вінценз захистив докторську дисертацію на тему „Власні імена Гуцульщини". Відомий оксфордський славіст, який був членом жюрі — Б. Унбеґаун ствердив, що до сьогодні ні один нарід не має такої обширної (700 стор.) праці про власні імена. Треба зазначити, що батько А. Вінценза — Станіслав Вінценз був першим літератором і науковцем, який своїми працями познайомив міжнародні наукові кола з Гуцульщиною.

ДОПОВІДЬ РОМИ СКОЧИЛЯС В УВАН КАНАДИ

Вінніпеґ. — На поза-черговій сесії УВАН у Канаді, що відбулася в п'ятницю 13 серпня, була вислухана доповідь п-ни Роми Скочиляс з університету Пенсилвенії на тему: „Українська спільнота в Канаді та її взаємовідносини з іншими групами". *Після доповіді відбулася жива дискусія на порушену тему.*

„Немає причини продовжувати розкол християнства" — заявляє царгородський Патріярх Президентові УВАН Канади

Гейбеліяда, Туреччина. — Під час свого цьогорічного перебування в Европі, президент УВАН Канади проф. Яр. Рудницький був на авдієнції у їх святостей Папи Павла VI й царгородського Патріярха Атанаґораса. Перша авдієнція відбулася в Кастель Ґандольфо, літній резиденції Папи під Римом, друга на острові Хилькі під Царгородом у літній патріяршій резиденції Гейбеліяда дня 20 серпня р. р. В імені групи, складеної з шести світських відвідувачів, проф. Рудницький поставив Патріярхові кілька питань, м. ін. про його становище до екуменічного руху, про український патріярхат й ін. Покликаючися на свою зустріч із Папою в Єрусалимі, Патріярх Атанаґорас заявив, що „немає причин продовжувати розкол християнства під теперішню пору". Він сам — великий прихильник екуменічного руху й уважливо прислухається до голосів мирян щодо цього, хоч справу нових патріярхів і т. п. уважає за справу передусім церковних властей. Авдієнція, що відбувалася в приявності спеціяльного патріяршого зв'язкового з Римом о. Андрея, проходила в приязному, християнському дусі. На прощання Патріярх передав благословення приявним, їхнім родинам і близьким. — З нагоди перебування на острові проф. Рудницький відвідав монастир, богословську школу й бібліотеку в Гейбеліяді, та вписав відповідну дедикацію в українській мові в книгу відвідувачів.

У Відні відбувається міжнародний конґрес істориків

Відень. — В неділю 29 серпня тут відкрився 12-ий міжнародний конґрес істориків. Він триватиме до 5 вересня. Конґрес відбувається під патронатом президента Австрії Франца Йонаса. Почесними президентами Конґресу є през. Йонас та посадник Відня д-р Марек. Діловим президентом конґресу є проф. Віденського університету проф. д-р Фрідріх Енґель-Ракоші. На конґрес зголошено більше, як 50 наукових доповідей із різних ділянок іст. наук. Більш як 6000 учасників із різних країн світу зголосило свою участь в конґресі. Святочне відкриття конґресу відбулося у Віденській опері в неділю, дня 29 серпня 1965 р. о годині 16-ій. Промовляли діловий президент конґресу, представник Юнеско, австр. міністер освіти та інші. У другій частині святочного відкриття професор віденського унів. д-р А. Льготски виголосив доповідь н. т. „Пізньосередновічні університети Европи", а проф. Краківського унів. Я. Вольскі передав привіт Віденському університетові від Краківського університету. (Обидва університети мають вже понад 600 років існування. В понеділок, 30-го серпня 1965. р. почав конґрес ділові наради у секціях. В конґресі беруть також участь такі українські вчені: проф. д-р Ярослав Рудницький з Вінніпеґу в Канаді, проф. д-р Теодор Мацьків з університету в Акроні та проф. д-р Іван Лисяк-Рудницький з Філядельфії.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Сумна комедія

Мова про конференцію в справі роззброєння у Женеві і відношення Москви до тієї конференції. Як відомо, Женевська конференція ведеться від — можна б сказати — непам'ятних часів, раз-у-раз переривається і опісля знову продовжується. Зібралася вона й тепер, і на цю конференцію Америка й Англія приготовили конкретні проєкти міжнародного договорення в справі роззброєння, що мали б стати базою дебат. Америка й Англія в цих своїх проєктах зробили великі поступки Москві в надії, що цим, нарешті, заохотять свого східнього партнера бодай до поважнішого розгляду проблеми. Але большевики не тільки відкинули західні проєкти, але й взагалі відмовляються дебатувати на цю тему.

Американський проєкт передбачав, що єдиною західньоевропейською військовою силою, яка мала б розпоряджати атомовою зброєю, були б збройні сили Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), і що атомова зброя була б виключно під американським наглядом. Далі проєкт передбачав, що жадної европейської атомової зброї не можна вжити без згоди Англії і Франції. Англійський проєкт додатково передбачав право „вета" в цій справі для Англії і Франції. Більшої контролі вже не можна собі в теперішніх обставинах уявити.

Американський проєкт викликав не тільки невдоволення, але й прямо обурення в Західній Німеччині, що проявилося у недавньому гнівному виступі попереднього канцлера Конрада Аденауера, бо проєкт договору виразно забороняє будь-яку „національну" атомову зброю, отже Німеччина не мала б права ані її продукувати, ані мати. Німці вважають, що це їх дискримінувало б, залишило б напризволяще.

Відкидаючи західні проєкти договору, Москва обвинувачує Америку в цілком протилежному, повторюючи давні нісенітниці про американську співпрацю та американську підтримку для німецьких „мілітаристів".

Відношення Москви до женевської конференції не є ані винятком, ані новиною. Воно є частиною системи, яка обертає внівець найкращі задуми і перетворює в комедію найсерйозніші міжнародні зустрічі. Головним форумом такої комедії є, очевидно, Об'єднані Нації. З цих совєтських комедій, як і з кожної комедії, можна було б тільки посміятись, якби вони не відносилися до таких найбільш серйозних справ і не були у своїх наслідках такі сумні.

Замість ентузіязму — нігілізм

Такий заголовок можна було б поставити над статтею першого секретаря Всесоюзного Ленінського Комуністичного Союзу Молоді, скорочено ВЛКСМ або комсомол, Сергія Павлова, що її надруковано в московській „Правді" з 29 серпня п. н. „Ідейна переконаність молоді". Висловлені в статті С. Павлова нарікання і ствердження доводять, що говорити сьогодні про якусь „ідейну переконаність", про якийсь ентузіязм комуністичної молоді, а про неї йде тільки мова, — даремна справа. Широкі кола комсомольців ставляться до вимаганих компартією і проводом комсомолу ідеалів якщо не з повною нехіттю, то досить таки байдуже. Будівництво комунізму, „нового комуністичного суспільства" не викликає ніякого захоплення серед комсомольської молоді, яка, трактуючи приналежність до комсомолу як конечне зло, прагне свобідно думати й жити.

Засуджуючи нездорові прояви „суб'єктивізму і волюнтаризму" періоду не названого в статті Хрущова, як також його „суб'єктивістські і надто спрощені товкмачення комунізму", перший секретар всесоюзного комсомолу дошукується головної причини нігілістичних тенденцій серед комуністичної молоді в шкідливих поглядах деяких теоретиків і літераторів, зокрема тих, які „розглядають цілі етапи в історії соціялістичного суспільства виключно через призму неґативних наслідків культу особи". Особливо ж незадоволений С. Павлов тим, що на „сторінки деяких книжок і журналів, на театральні кони й екрани проривається все ще нотки деякого критиканства (не здорової критики, а саме критиканства), деяка камерність, утеча і дрібні теми, прославлювання страждань, проповідування безнадійности". Зокрема нарікає він на наявність у молодих людей „скептицизму у відношенні до всього світлого, передового, проґресивного", всього того, що нібито „творить суть" совєтського суспільства.

Як виходить із статті С. Павлова, сучасну комуністичну молодь характеризує, з одного боку, „прагнення . . . до самостійного усвідомлення різних явищ і фактів дійсности, поширення кола суспільницьких інтересів", а, з другого, схильність „дивитися на майбутнє із споживацьких, міщанських позицій". І одне й друге спричиняється, на його думку, до поглиблення байдужости молоді в ставленні до партійної ідеології і до суспільно - політичних проблем, до втечі від сучасности. Б'ючи з цього приводу на тривогу, він закликає до боротьби „проти тих чи інших проявів нігілізму, проти бездумного і самопевного відкидання авторитетів, проти зневажливого, іґнорантського ставлення до історичного досвіду старших поколінь совєтських людей". Павлов вимагає використовувати всебічно „героїчну спадщину Жовтня" і „перемоги над фашизмом", „бойову революційність, мужність і принципіяльність, чуйність на підступи ворогів миру", щоб на цих „славних традиціях" боротися проти байдужости й занепадництва серед молоді, виховувати її „в ідейній переконаності, відданості комуністичним ідеалам" і т. д.

Ствердження, нарікання і заклики першого секретаря комсомолу свідчать не так про нігілістичні тенденції чи занепадницькі тенденції серед молоді в СССР, як про те, що вона вже має досить комунізму та комуністичної брехні і відвертається від комуністичної пропаганди, шукаючи нових шляхів, правди в житті і в мистецтві. В цьому найбільша загроза для комуністичної системи та для комуністичних кремлівських самодержців, і тому вони так кричать і метушаться.

Юрій Малаховський

СПРАВА НАШОЇ ДУШІ

Працюючи в крамниці мистецького й інженерного приладдя, я маю нагоду зустрічатися з різного роду покупцями: студентами, мистцями, інженерами — людьми різних національностей і вдачі. Бувають покупці, з якими кілька хвилин торговельної трансакції стають приємною зустріччю не знайомих перед тим людей, але бувають і такі, що, не зважаючи на ввічливу обслугу, люблять штрикнути продавця саркастичною голкою. Така то вже його доля. Він мусить бути завжди усміхнений, послужливий і ніколи не дати себе вивести з рівноваги.

Однак, темою цієї статті не є характеристика покупців чи взагалі торговельна тема, — я хочу цим вступом тільки показати тло, на якому відбулася одна незвичайна зустріч продавця з покупцем.

До крамниці ввійшов молодий чоловік. Зовнішній вигляд зраджував, що він або студент теології, або братчик. Англійською мовою з сильним чужинним акцентом попросив він, щоб я показав йому спеціяльні пензлі з довгим волосом. Я запитав, для чого потрібні йому такі пензлі. — „Для малювання ікон". — була відповідь. Це мене заінтриґувало. Питаюся делікатно: „Чи ви не студент теології?" — На це він скромно заявив: „Я голляндець, католицький священик - монах ЧНІ, але українсько - візантійського обряду і працювати буду серед українців у Канаді".

Я відчув глибоку радість, що ще один чужинець хоче нам допомогти, що ще один зрозумів дуже трудне положення наших Церков, що ще один вглибився в силу й красу нашого обряду . . .

В голові моїй кружляють думки, і мені стає соромно. Як то, а де ж наші молоді священики? Чому в наших духовних семінаріях бракує учнів? Чому новіціяти майже порожні? Мої думки перебиває всечесний отець, показуючи альманах церкви Матері Божої при 15-ій вул. і 2-ій Авеню. Тоді я кажу: „Отче, я — українець, того самого віроісповідання й обряду, ґратулюю вам щиро за вибір життьового шляху. Нехай вас Бог благословить і дасть нагоду бути ще місіонарем в Україні!" — На моє велике здивовання, він чистою українською літературною мовою продовжував: „Завтра буду ще в Нюарку (там є український монастир ЧНІ, ченці якого завідують парохією), а перед від'їздом до Канади хочу купити ще добрих пензлів".

Переходжу й я на українську мову. Розмова наша сходить на тему місіонарської праці отців - чужинців серед українського народу. Згадуємо бельґійських монахів ЧНІ, а серед них всч. о. Маврикія Ван де Мале, до 1960 р. Генерального Вікарія Апостольської Візитатури на Францію; згадуємо всч. о. мітрата Я. Перідона з Роттердаму, Ген. Вікарія на Бенелюкс і цілий ряд інших священиків - ідеалістів, що так само, як і він, прийшли нам допомогти пізнати світло св. Євангелія: о. Йосафата Жана, ЧСВВ (французький канадієць), о. пароха з Мадриду (еспанець), о. Мартотеля (еспанець), о. крилош. Ґамбера (німець). Згадуємо також славний Візантійський Хор під диригентурою д-ра Антоновича.

Ще декілька хвилин розмови, і милий отець виходить, супроводжений побажаннями довгої спасенної праці серед української спільноти.

По виході цього молодого священика - монаха стають мені перед очима ще і ще раз ті Христові воїни - чужинці, але й не чужинці, бо ж вони хочуть служити нам, хочуть бути нам близькими. Бачу ірляндців (Шикаґо, Вінніпеґ), француза, білорусинів. Бачу отців з мішаних подруж: всч. о. Квартуччі й інших.

І знову насувається питання: де наші покликання, чому наші, українські духовні семінарії не заповнені?! Не маймо претенсій ні до кого, коли ми не становимо такої сили, якою хотіли б бути.

Ґіганти духа такої міри, як Слуга Божий Митрополит Кир Андрей Шептицький і Верховний Архиєпископ Кир Йосиф Кардинал Сліпий, Митрополит Максим Германюк, Єпископ Кир Володимир Маланчук, Архиєпископ Іван Бучко — вийшли з народу, на якому спочиває ласка Божа, з народу, який дає тисячі покликань, і то не тільки для себе, але й для місійних потреб. Чим більше буде покликань, тим сильніший буде провід Церкви, провід нації. І навпаки: чим менше спливати буде на нас Господня ласка, тим слабші будуть проводи.

Про покликання треба молитися і цією справою повинні жити всі українці. Вона повинна бути проблемою кожного дня й кожної родини. Не забуваймо, що справа покликання — це справа нашої душі, нашого народу й майбутности України!

Отже, не чекаймо на чужинців, бо хоч як би вони хотіли збагнути нашу психіку, все ж таки не заступлять рідного українського священика. Загляньмо тільки до календаря, і побачимо гірку правду: за кілька років, може за десять, бракуватиме того, хто рідним серцем, рідною душею передає ті пребагаті благодаті милосердя Божого.

● **У Савтгемптоні в Англії** всів до „Квін Мері" американський журналіст-моряк Роберт Менрі, який переплив Атлантик на малому моторово-вітрильному човні впродовж 78 днів. Роберт Менрі вертається з своєю родиною, яка вижидала його в Савтгемптоні, назад до Америки. Той його історичний човен „Тінкербелл" приміщено на чердаку велетня, яким є „Квін Мері". Залога й подорожні „Квін Мері" влаштували відважному американцеві овацію, коли він всідав на корабель.

Мирон Б. Куропась

ЧОГО МИ ХОЧЕМО ВІД НАШОЇ МОЛОДІ?

6

Що ж тепер?

Ніхто серед українсько-американської громади не може сісти сьогодні до стола і — по короткому розмислі над поданими вище думками — встановити серію виховних цілей для всієї українсько - американської молоді. Це — неможливе завдання, бо ніхто, байдуже як високо освічений чи компетентний, не може бути певний, що його вибір буде вдалий і вирішний для потреб всіх україно - американців. Треба багато більше відомостей зібрати, поки ми зможемо сміливо сказати, що наші виховні цілі базовані на науковому розгляді та авторитетній опінії.

А проте один крок в цьому напрямку вже зробив Український Народний Союз на річних нарадах Головного Уряду на Союзівці в травні ц. р. Одноголосно Головний Уряд УНС ухвалив створити Виховний Дослідний Комітет, як частину Культурної Комісії УНС, із учителів, народжених в ЗДА і в Україні, представників духовенства, Рідної Школи, батьків та всіх українських молодечих організацій. Такий комітет уже постав і його перші сходини відбулися в Шикаґо 17 червня ц. р. Присутні вирішили:

Мета комітету: студіювати, дискутувати, визначати та пояснювати дійсний стан нашої молоді в Америці. Висліди будуть подані до відома у дорадчій формі і ні в якому разі не будуть суперечити чи схрещуватися з завданнями чи методами існуючих виховних та молодечих організацій нашої громади.

Цілі і методи праці:

1 — спопуляризувати думку про конечність присвячення великої уваги нашій молоді.

2 — розглянути потреби та аспірації нашої українсько - американської громади, включаючи релігійні, політичні, економічні та суспільні інституції, школи, молодечі організації і саму молодь.

3 — студіювати процес асиміляції в ЗДА.

4 — студіювати зусилля інших етнічних груп в американському суспільстві втримати свою суспільно-культурну спадщину.

5 — перевіряти зусилля нашої громади у вихованні та приготуванні нашої молоді до участи в українсько-американському житті.

6 — просувати, на базі наукового розгляду і авторитетної опінії, низку загальних цілей для українсько-американської молоді.

7 — пропонувати, згідно з потребами, зміни у виховному підході, які вважатиметься за конечні для суспільно-культурного збереження нашої молоді.

8 — публікувати в англо-та українськомовній секціях „Свободи", нашого офіційного органу, висліди всіх дослідів та пропозиції.

9 — удоступнити висліди всіх дослідів зацікавленим сторонам.

10 — допомагати організаціям та особам, які бажають поради відносно проблем молоді.

Шляхи: комітет у своїх студіях над українсько-американською молоддю буде користуватися: анкетами, дослідженням громад, пресовими дискусіями, громадськими дискусіями, бібліотечними дослідами, відвідинами шкіл, своїх і чужих молодечих організацій, виховних центрів, інтервю, семінарами та офіційними проголошеннями церков і парохій.

Праця комітету щойно починається, і в обличчі складних завдань, які стоять перед ним, трудно сподіватися негайних наслідків. Все таки група осіб присвятилася цій праці і дала початок. Сумлінним і впертим зусиллям, в атмосфері сприяння та зрозуміння, цей комітет може зробити дуже багато.

Одним з найважливіших завдань комітету було встановити близьку співпрацю і взаємну допомогу із Шкільною Радою Українського Конґресового Комітету. На сходинах 17 червня відчитано листа д-ра Жарського, з якого виходить ясно, що такі взаємини будуть встановлені.

Успіх чи невдача Виховно - Дослідного Комітету УНСоюзу у великій мірі залежатиме від реакції та співпраці всієї українсько-американської громади. Всі україно - американці живо зацікавлені своєю молоддю, і це зацікавлення переходить межі політичних та релігійних різниць. Коли все ще завчасно говорити, чи Комітет дасть із себе все те, до чого змагає, сам потенціял Комітету, принаймні теоретично, величезний. Доложено всіх зусиль, щоб включити до нього кваліфіковані сили і репрезентантів усіх секторів нашого суспільства. Комітет відносно малий щоб досягти найбільшої працездатности, і його осідком є Шикаґо. Він репрезентує, однак, усі шари нашого суспільства, і ми в майбутньому ще багато про нього та його працю почуємо.

(Закінчення буде)

ЩАСТЯ

Про велике щастя мріяла Меланія Харченко. І коли вона закінчила середню школу, постало питання: куди піти? На комсомольських зборах у колгоспі ім. Литвинова, Новомиргородського району, Кіровоградської области, де вона стала на облік, йшла мова про роботу в тваринництві. Тоді й вирішила Меланія піти на фарму.

З початку року, — пише Л. Романенко в „Молоді України" з 15-го серпня — Меланія вже надоїла від кожної корови по 1 750 кілограмів молока.

Леся Лисак

ХЛІБ

В Західній Україні по селах він ніколи не був білий. Навіть у найбільших багачів. Бо коли був білий, тоді звався інакше: або булкою, або пирогом, або паскою, або короваєм. Він міг бути тільки або питльований, або разовий. Властиво, різниця була тільки у вигляді й смаку, а пошана була та сама. Те, що разовий був темніший — ні в чому не зменшувало його цінности.

Його пекли в кожній хаті звичайно раз на тиждень. У печах, виліплених глиною, з яких вигорталося яркочервоне вугілля. Туди він в'їздив спровола на великій, білій лопаті. А влітку його часто саджали на капустяний листок, і тоді насподі лишалися в нього жилки.

Коли його виймали з печі — він міцно пах. Пах так, що здалека всі знали, що в цій хаті печуть хліб. Він мав чудову шкірку, яка виблискувала бронзою. Він усміхався так радісно, як сонце.

Його складали в коморі й накривали полотном. Під кінець тижня він ставав черствим, твердим, але ніколи не псувався. І ніхто ніколи не поважився назвати його „старим хлібом". Бо це вже було б зневагою, а він належав до святощів села.

Коли скибка хліба падала на землю, її поспішно підносили й цілували. Цим прохали пробачення за мимовільну неуважність.

За словами молитви — він був „насущний" — в дійсності він був освячений. Бо його — бохонець разового хліба — несли разом з паскою до церкви на Великдень, і його клали біля білого колача й воскової свічі у Свят - Вечір.

Його приносили у Великий Піст до церкви на парастас. Ним благословили тих, що відходили в дорогу. Його брали із собою ті, що відходили недалеко чи дуже далеко — навіть ті, що їхали за море . . . Він ішов скрізь з живими, і його приносили на гроби тих, що померли.

Були біліші й темніші хліби — менші й більші, — смачніші й не такі то вже смачні. Були різні, але всі вони були у великій пошані й повазі. Бо хліб належав до життя села так само, як вода, повітря і сонце.

Без хліба не минало й дня. А коли часами на переднівку в декого забракло його, — тоді були це чорні, сумні дні. Дні, коли мовчазний розпач дивився з кутів на порожній стіл. Бо на столі було його місце. У кожній хаті, на середині стола, загорнений в льняну скатертину — він мав своє місце. Коли ж це місце було порожнє — тоді й хата ставала порожньою й сумною.

На переднівку в тих, кому забракло хліба — бували інколи паляниці. Їх пекли на кухонному „бляті", і вони були плоскі, вбогі й ніби засоромлені. Паляниць не клалося на стіл — їх ховалося від очей сусідів у мисник або в кутку на лаві. І їх їлося крадькома, швидко, щоб ніхто не бачив. Навіть діти, які пасли корови, не їли їх так одверто, як хліб. І паляниць діти не приносили ніколи до школи. Бо було ніяково, що таке вбожество . . .

Але потім прийшли роки, коли навіть ті, що завжди мали хліб, відчули тривожний неспокій. Це було тоді, коли явилися чужі, недобрі люди й почали вимагати „постачання хліба державі". Ці незрозумілі слова обернулися пізніше на — „континґент" — і від того часу хліба стало менше, і він став ще цінніший. Приїздили з міст гарно вбрані пані й вимінювали бохонці разового хліба — навіть того, черствого — за якісь шовкові лашки й цяцьки. Була така весна — такий переднівок, коли до подільських сіл приходили геть здалека, з Підгір'я селянки й просили скибки хліба. Часами вони приносили з собою дітей і просили залишити їх у тих хатах, де ще на столі лежав хліб . . .

А потім прийшли дні, коли полями просувалися човги, що живцем рвали землю; коли горіли села, і люди бігли кудись, навмання, залишаючи за собою все; коли все закрутилось в несамовитій суматосі, що здавалася кінцем світу . . .

А потім — все заспокоїлося. Ніби заспокоїлося, так, назовні, бо села перестали горіти, тільки по них уже вешталися люди в гнилозеленій одежі з червоними зірками на шапках . . . Згодом не стало меж і не стало піль, на яких колись білим золотом буяли жита: це вже були „колгоспні лани". І відтоді на столах уже не кладуть хлібини, загорненої в білу льняну скатерть . . .

Спитаєте: звідкіля така прозаїчна тема — і чому?

Бачите — приходять листи. І ви читаєте: „Вчора ходила до Поморян, стояла в черзі й принесла хлібину".

Ясніше сказати не можна.

Це вже не переходовий час — не переднівок — це вже так завжди . . .

Не печеться тепер пахучих, брунатних, радісно-усміхнених хлібів. Треба з села йти сім кілометрів і стояти в черзі, щоб принести одну казьонну хлібину . . .

На як довго її вистачить? Як вона смакує? І як тепер у хаті, яка колись, коли він не лежав на столі — була така сумна й непривітна? Я не можу не думати про це. Я мушу, коли бачу гори пахучого, білого печива у крамницях. Коли щоденно чую, як говорять люди: „Не їжте хліба, бо від нього товстіють". Це тут. А там — по хлібину, таку чужу, „державну", треба йти сім кілометрів . . . Йти з багатого колись подільського села, де було стільки хліба . . .

Я хотіла б написати про щось радісне й погідне, але не можу. Не можу, бо думаю про порожнє місце на столі, де за неписаним, але дуже давнім законом повинен лежати хліб. Його тепер там немає. І я питаю: коли прийде кінець одній з найбільших кривд — кривді, що від людей, які творять хліб, відбирає його? . . .

Ігор Чмола

ВІД НІЯҐАРИ ДО СКЕЛЯСТИХ ГІР

(2)

Наступний день присвячуємо на дозвілля. Треба теж покупатися. На жаль, у парку, над великим озером, нема пляжі. Сідаємо в авто і їдемо до містечка. Як в'їжджаємо на пляжу, починається громовиця. Сидимо в авті і пригадуємо, що забули позамикати вікна у шатрі. Тож вертаємось назад і оглядаємо шкоду: мішки для спання по краях позамокали, а на підлозі шатра невеличке озерце. На щастя — це все. Дощ не вщухає до вечора. Молодь замикається у шатрі, де забавляється різними грами, і до нас, старших, що читаємо в авті, доходять звуки радіо, радше модних пісень.

Ранком дорогою ч. 16 їдемо далі. По двох годинах їзди на захід звертаємо на північ, бо там — одна з причин нашої поїздки: „Пайпстон", національний пам'ятник.

Тут дозволимо собі перервати опис нашої поїздки і в кількох словах пояснимо читачам, що власне цікавить нас у нашій подорожі.

В першу чергу будемо старатися оглянути по дорозі всі національні парки. На терені ЗДА є їх 32. Підлягають вони департаментові внутрішніх справ. Це більш чи менш просторі площі землі, що їх держава уважала настільки цікавими, що рішила законсервувати у первісному вигляді для майбутніх поколінь. Звичайно меншими від національних парків є національні пам'ятники. Вони теж підлягають департаментові внутрішніх справ. Це — визначні будівлі, як Білий Дім у Вашинґтоні, пам'ятники, наприклад Лінкольна чи Джефферсона, посілості, наприклад, у Геттисбурґу, місця цікаві з погляду географії, геології чи історії країни.

Будемо старатися також оглянути цікаві місця, що знаходяться під стейтовими чи міськими зарядами. Навчені досвідом минулих літ, оминатимемо широко рекламовані приватні посілості, бо часом вони розчаровують, і до того ж їх відвідини зв'язані з поважною витратою грошей. За кілька миль зустрічаєте щось подібне і набагато краще під державним чи стейтовим зарядом.

Отже, ми у першому національному пам'ятнику, який відвідуємо цього року. Лежить він на північних окраїнах містечка Пайпстон, недалеко західньої границі стейту Міннесота. Перед в'їздовою брамою бачимо невеличке озерце, скелі і індіянські шатра. Приглядаємось — ті скелі це відомі три дівиці, що їх оспівав Лонґфелло у своїй безсмертній „Пісні про Гаявату". Місцевий театр влаштовує тут щороку під відкритим небом інсценізацію цієї поеми. Зробивши кілька знімок, в'їжджаємо до пам'ятника.

Тут дозвольте, Дорогий Читачу, ще раз відступити від нашої розповіді і поділитися з Вами змістом одної старої індіянської леґенди:

. . . У той час різні племена червоних людей були між собою у стані війни. Великий Дух розіслав своїх післанців і закликав усі ті племена під червоні скелі. Він стояв на вершку одної з тих скель, а безліч людей зібралося на рівнині. Він узяв кусок скелі, зробив з нього велику люльку, закурив і сказав їм, що оці червоні скелі є частиною їхнього тіла. І хоч вони у стані війни, вони повинні збиратись тут, як приятелі — це місце належить їм усім. Із скель повинні робити люльки і курити їх, коли щось хочуть від нього. Дим з великої люльки покрив індіян племена, і Великий Дух зник у тому димі. Коли востаннє потягнув із люльки , вогонь розтопив вершки скель і запалив двох індіянських жінок, які обернулись на скелі і стоять так до сьогодні. Хто хоче взяти кусок червоної скелі, мусить поклонитися тим жінкам і попросити в них дозволу".

Місце, у якому знаходимось, було колись священним місцем індіян. Не було тут жадної звірини, ані деревини. Між скелями не вільно було напинати шатер, не було туди доступу жінкам. Індіянське плем'я Су, тримаючи цей терен під своєю контролею, торгувало червоним каменем, з якого індіянські племена прерій робили свої церемоніяльні люльки. У 1937-му році уряд ЗДА відкупив цей терен від індіян і проголосив його національним пам'ятником, залишаючи за індіянами виключне право користуватись червоним каменем.

У т. зв. центрі відвідувачів довідуємося про історію цього терену, запізнаємося із колишнім і теперішнім способом виробу люльок і вирушаємо на оглядини терену. Таблички пояснюють нам різні роди дерев, кущів і квітів. Оглядаємо невелику площу первісної прерії, переходимо попри озеро Гаявату, з подивом оглядаємо скелі і пропасть між ними. Колись молоді індіяни перескакували через цю пропасть, коли хотіли доказати свою мужність. Перескакували і білі люди, що заблудили в цю околицю, щоб доказати індіянам, що вони не гірші від них. На одній із скель відчитуємо ініціяли членів експедиції Нікольта, яка в 1838 р. досліджувала цей терен. Табличка біля скелі інформує нас, що коли ініціяли членів згаданої експедиції є історичною пам'яткою, то наші ініціяли тут нікому не потрібні.

Гарно тут, але нас чекає ще далека дорога. Тож у містечку Пайпстоні підживляємося „гарячим псом", набираємо бензини і, вернувшись на дорогу ч. 16, в'їжджаємо до стейту Південна Дакота. Дозволена швидкість їзди 70 миль на годину. З нас вистачає 60 миль. У містечку Мічел зупиняємося, щоб оглянути „Кукурудзяний Палац". Це велика будівля з вежами візантійського стилю, прикрашена ззовні і всередині образами життя Південної Дакоти. Усі образи виконані з кукурудзи. На жаль, всередині палац перебудовується, тож обмежуємось оглядинами ззовні.

(Далі буде)

Дітройт, Мич.

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ЙОГО КУЛЬТУРИ

Посилена русифікація та переслідування українського народу на рідних землях викликали занепокоєння серед українців у вільному світі та дали поштовх до складання протестів в обороні прав поневоленого народу.

До цієї, широко закроєної, акції українців у вільному світі долучився також і Відділ Українського Конгресового Комтету Америки, Дітройт-Схід і Гемтремк, який в своїй діяльності особливу увагу звертає на пропагування ідеї боротьби українського народу за волю та використовує всяку нагоду, щоб поінформувати відповідні політичні чинники про брутальні методи жорстокого поневолення України.

4 липня, 1965 року на річному пікніку УККА, що відбувся на Сумівській Оселі „Київ", винесено резолюції — в обороні українського народу та його культури — в яких детально представлені методи поневолення українського народу та нищення його культури.

Щоб познакомити якнайширші кола політичного світу зі змістом згаданих резолюцій, розіслано їх на адреси багатьох впливових особистостей з проханням допомоги українському народові в його боротьбі до волі. Резолюції ці вислано між іншим до Білого Дому, Державного Департаменту, федеральним сенаторам і конгресменам, Об'єднаним Націям та представникам багатьох місій при Об'єднаних Націях. Резолюції ці знайшли свій відгомін, про що свідчать листи, які наспіли на адресу Відділу, а в яких помітні прихильні заяви до змагань українського народу.

Конгресмен Джан Дінґель вніс ці резолюції до Конгресового Рекорду з дня 9 липня, 1965 року, попередивши їх своїми заввагами. Резолюції поміщені на стор. А 3652, том III, ч. 124.

Доцільним також буде подати деякі коментарі на переслані резолюції, щоб таким чином познакомити українське громадянство про поставу представників вільного світу до української справи.

Державний Департамент в листі з 21 липня, 1965 року, пише: „. . .Ваш комунікат до президента ЗДА після розгляненння в Білому Домі переслано до нашого Департаменту, щоб ми могли також познакомитись з поглядами Вашої організації. Ми оцінюємо Ваше заінтересування долею українського народу."

Сенатор Пет МекНамара в листі з 15 липня, 1965, пише: „. . .Я поділяю з Вами Ваше глибоке занепокоєння долею українського народу, а також і Ваше стремління допомогти здобути волю Україні, яка знову могла б стати частиною вільного світу."

Сенатор Філіп Гарт в листі з 14 липня дякує за резолюції та рівночасно інформує про переслання їх до відповідної комісії під розгляд.

Конґресмен Люціен Недзі листом з 12 липня дякує за переслані резолюції та запевняє про його всесторонню допомогу в здійсненні ідеалів людської гідности.

Конґресмен Чарльс Діґс в листі з 26-го липня пише: „. . .Ви можете бути впевнені про мої безперервні заходи за посередництвом нашого уряду та Об'єднаних Націй получені з протестом проти переслідувань та злочинів Сов'єтського Уряду супроти України та інших поневолених народів світу".

Конґресмен Біллі Фарнум листом з 20 липня дякує за резолюції винесені та заявляє. „Як Вам вже відомо, я завжди піддержував всякі заходи спрямовані до визволення народів, які живуть під червоною окупацією і тому я особливо захоплений способом оформлення Ваших резолюцій."

Конґресмен Джан Мекі в листі з 19 липня дякує за листа та залучені резолюції і пише: „Ми вповні єднаємось з Вами та разом з Вами осуджуємо всі злочини поповнені совєтським режимом супроти українського народу."

Листи повні симпатій до змагань українського народу переслали ще конґ. Джеймс О'Гара, конґ. Джералд Форд, конґ. Марта Ґріфіс та конґ. Пол Тодд.

На переслані резолюції відгукнулась також і Комісія Людських Прав при Об'єднаних Націях, яка листом з 20 липня повідомила нас про їхні заходи в напрямі познакомлення всіх членів Комісії зі змістом резолюцій. Рівночасно Комісія Людських Прав переслала копії резолюцій представникам заторкнених держав, і делеґаціям Сов'єтського Союзу.

Приготовляючи резолюції та розповсюджуючи їх серед високопоставлених кол, які тепер впливають на формування світової політики, Відділ УККА старався ще раз пригадати представникам вільного світу про стремління поневоленого ще сьогодні українського народу. Лише такими акціями та спільним фронтом цілої української спільноти в вільному світі зможемо добитись надзвичайних успіхів в боротьбі за самостійність.

В. Тустанівський

На відвідинах у пластовому таборі „Стежки культури"

Затишною доріжкою віддаляєтся від гамірного „Таймс Скверу" Пластової Оселі в Іст Четгемі і входите в ліс. Тіниста прохолодь, соняшний запах дерев, доріжка піднімається вгору. Врешті скромний напис: „Стежки культури" із невеличкою курінною емблемкою „Перших стеж" в розі.

Ідете за написом і замість традиційної по наших таборах „брами", над вами колосальний, майстерно розіп'ятий зі шнура „павук", зібганий посередині вузлом з тугого мотуззя.

Табір, як і всі інші: яких десяток шатер, захованих між деревами, велике палениіце посередині, та ви зразу відчуваєте якусь незвичність атмосфери чи таборових зайнять. Це ж бо з'їхалося з різних закутин Америки як теж Канади понад тридцять молодих студенток-пластунок, зацікавлених різними галуззями мистецтва, щоб стрінутися віч-на-віч з нашими передовими мистцями, набратись їхнього знання та жаги і . . . попробувати власних сил. Такою ж і була мета табору: Подати огляд різних ділянок української культуря та, ідучи за цьогорічним кличем пластової праці, дати змогу, заохоту та практичні вказівки для розвинення талантів.

І ось табір в розгарі праці. Учасниць поділено за їхніми зацікавленнями на гуртки, які працюють разом або за своїми спеціяльностями. Вже відбулася спільна прогулька на два симфонічні концерти в Тенґельвуді, відвідини ґалерії образів та відомої п'єси „Ґлес менажері". Вже відвідав табір д-р І. Соневицький, даючи огляд та історію української музики, а маестро Л. Гуцалюк зробив справжню несподіванку і радість учасникам табору і на їх очах намалював образ ,найкраще демонструючи таким чином своє мистецтво. Згадували потім захоплені пластунки: „Цяточка червоного, цяточка синього і ось на очах ростуть квіти на полотні — так якось просто і швидко. Образ подарований куріневі „Перших Стеж" підсихає також в затишному кутку одного шатра.

За фаховими вказівками пл. сен. Ольги Кузьмович та силами самих таборовичок запляновано вже „одноднівка", що появиться під кінець табору, а д-р М. Кузьмович продовжатиме це і в наступному тижні свій вичерпний огляд українського образотворчого мистецтва, ілюструючи його численними прозірками. Просто годі перелічити всі багатогранні, відбуті чи заплянований, зайняття табору і простіть, шановні гості, коли довелось кого поминути.

А сьогодні, ред. Ю. Лавріненко говорить про літературу 20-их років, а згодом дир. Й. Гірняк про розвиток українського театру. Як незвичайно цінними були ці гутірки-спомини прелеґентів, що були не тільки свідками, а живими учасниками нашого національного відродження, як цікаво було слухати „музики в поезії" молодого Тичини, лірики в оповіданнях Косинки, Хвильового, мандрувати по Европі в мистецькому блиску з капелею Ол. Кошиця, переживати ріст і досяги „Березолю", творити кінокартини з незрівняним Довженком. Скільки національної гордости перелилося за оці хвилини в молоді душі таборовичок, що, може, досі про Україну знали так мало!

Глибока вдяка всім прелеґентам, що не жаліли труду і погодилися відвідати табір, а куріневі „Перших Стеж", а особливо невеличкому гуртковi ентузіясток, що вперто і послідовно продовж місяців працював над програмою і влаштуванням того типу табору — належиться признання. При нагоді неділі з'їхалось чимале число Стежинок: одні на прелеґенток, щоб допомогти в програмі, інші привезли гостей, треті . . . „підмогу" для таборової кухні та затурбованій масі, якій припала найважча, бо найменш вдячна функція — заспокоїти понад сорок добрих молодих апетитів. І всім назустріч тепла приязна усмішка командантки Люби, діловість референтки програми Ляриссі, а соняшножовтий напис „Перші Стежі" на курінних вітрівках стається малощо не синонімом курінної співпраці і пластової дружби.

Вечором на ватрі дивне поєднання Шевченка в інтерпретації Гірняка, вірші присутнього на ватрі Б. Бойчука, рецитовані Л. Лисняком і врешті несмілі анонімні спроби самих таборовичок, читані одною Стежинкою. Прегарно зіспіваний квартет (в якому, до речі, міцний наказний голос бунчужної Галі дуже корисно перетворився в м'яке сопрано), скеч „з Вінніпеґу", радіопередача „на весело", і пісні, пісні . . . Співали їх всі, хоч для неодного вони зовсім нові та так зразу полонять!

„Погасло багаття, жеврілн ще мрії" і . . . у вас на колінах заснуло дитя. Ще хвилина і впаде гостре „струнко" для таборовичок, а потім в дружньому вінці сплетуться руки всіх, хто присутній, на табораве „Ніч вже йде". Ще тиждень і занміє ліс, повіє осіннім вітром і табір стане споминомо. Та, мабуть, довго ще битиметься поміж деревами тужливий рефрен улюбленої таборової пісні: . . . „Без мрії не можна жити, без мрії не можна любить".

О. В.

На свіжу могилу бл. п. о. Романа Куціля

І знов відійшов від нас один із старшого покоління — о. Роман Куціль.

Народжений 1888-го року у священичій сім'ї в Мочарах, пов. Ліско, гімназійні студії закінчив в р. 1903-ім в укр. гімназії в Перемишлі.

Вчасно втратив батька, осталася мама вдова, яка усильними трудами потрафила вивести в люди 5-ох синів і одну доньку, запевнивши їм вищу освіту.

По зложенню матури, молодий, охочий до студій Роман, добрий співак, який понадто грав гарно на скрипці, вписався на теологію, яку скінчив 1907 р. Одружився з панною Сінкевичівною і в 1908 році висвятився.

Душпастирську працю зачав у Сіняві, пов. Ярослав в о. Кліша. Згодом перейшов на посаду катехита в школах в Мостиськах коло Перемишля і по кількох літах став там парохом.

В цім місті провів 36 літ, аж до виїзду в літі 1944 на захід, бо в тім місті не був певний життя свойого і своєї родини збоку розшалілої польської вулиці.

Перебув у Німеччині кілька літ і восени 1950-го р. прибув до Рочестеру, з жінкою, донькою Ярославою і сином Романом.

Жінка його у вересні 1951. р. внаслідок тяжких переживань перенеслася у вічність, залишаючи знемощілого мужа на опіку дітей.

В Рочестері покійник сповняв душпастирські обов'язки при церкві св. Иосафата аж до зими 1964-го року. Загальне ослаблення не дозволило покійному в 1965 році відправляти Службу Божу.

Влітi 1965 р. ослаблення опанувало покійного так, що він 20-го серпня віддав Богу духа.

Похорон відбувся 24 серпня при участі о. декана Середовича і Впр оо.: Чавса, Ілевича, Городецького, Стасюка, Шуфлята, Мака, Мищишина, Корчинського, Осташа і Тимочка.

Влаштованням похорону зайнявся парох о. Чомко. У церкві прощав Покійного о. Городецький, над гробом промовляв дек. Середович, а вкінці сказав ще кілька слів молодший товариш Покійного ще з гімназійних часів радник Зубрицький.

Отець Куціль відзначався гарним характером, був лагідної і спокійної вдачі. В товаристві був все милим гостем, бо і співав гарно та вмів оповідати цікаві пригоди з минулого.

Що у виконуванні своїх обов'язків був він добрим батьком своїх духовних дітей, свідчить факт, що на його похорон, хоч був будний день, приїхали його колишні парохіяни аж з далекої Канади.

Осиротив 5 дітей, синів Олександра і Маріяна в Австралії, дочку Ярославу, зам. Левицьку і сина Романа в Рочестері і дочку Ірину зам. Капко в Австралії.

З кількох братів покійного живе ще лиш один о. Ілярій, який за Польщі був священиком на заході — а тепер десь коло Калуша веде злидение життя.

Хай американська земля буде покійному легкою і — „в пам'ять вічную да будет Праведник!"

Петро Зубрицький

Шикаґо, Ілл.

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ ФЕСТИН

Шикаґо (С. О. К.). — Комітет оборони традицій Української Католицької Церкви в Шикаґо влаштовує в неділю 12-го вересня ц. р. на площі Форест Гілл Пікнік Ґров великий осінний фестин. Займається влаштуванням і переведенням програми цього фестину спеціяльний фестиновий комітет, що його очолюють Богдан Савчинський, Мирон Ожґа і Антін Куляс. Ввесь дохід м фестину буде пересланий до рук Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, щоб допомогти йому в реалізації задуманого ним діла — створення Українського Католицького Наукового Центру в Римі, праці над організацією якого вже почалися.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ТЕНІСОВИХ ТУРНІРІВ ЧИСЛА ТА ЧЕМПІОНИ НА СОЮЗІВЦІ

Інженер Богдан Рак, організатор і провідник тенісових першостей УСЦАК, святкуватиме в цьогорічних традиційних змаганнях разом з ними і свій десятирічний ювілей ведення цих спортових імпрез на Союзівці. На знімці інж. Б. Рак гратулює Люсі Друневич, чемпіонці жінок УСЦАК в минулорічних першостях тенісу.

Тенісові і плавацькі змагання за першість Української Спортової Централі Америки і Канади, які відбудуться 4, 5 і 6 вересня на Союзівці, встановлять імовірно новий рекорд числа учасників. До вівтірка вечором, як інформує керівник тенісових змагань, інж. Богдан Рак, вже зголосилися 72 тенісисти і 24 пливаки. Серед зголошених ще не було тенісистів з Клівленду і Дітройту, тому і можна сподіватися більшого числа учасників. Зголошення до участи у плавацьких змаганнях, якими проводитиме і в цьому році Ярослав Рубель, будуть прийматися навіть безпосередньо перед змаганнями на Союзівці. Все це вказує, що „ювілейні", бо десяті змагання УСЦАК на Союзівці, будуть відповідно до святочної нагоди численніші і ще кращі, як попередні.

В дев'яти попередніх тенісових турнірах на Союзівці, що відбувалися щорічно на „День Праці", взяли досі участь 552 змагуни. Ці числа за роками виказують ріст популярности цих змагань і самого тенісу серед нашої молоді. Ось числа учасників дев'яти тенісових турнірів:

1956	—	21
1957	—	31
1958	—	55
1959	—	71
1960	—	71
1961	—	83
1962	—	66
1963	—	79
1964	—	74

Для інформації симпатиків „білого спорту" подаємо внизу список першунів тенісу УСЦАК в поодиноких роках змагань на Союзівці.

Чоловіки, які здобули чаші УНСоюзу:

1956 — Б. Стопницький
1957 — Ю. Годів
1958 — Ю. Король
1959 — Ю. Король
1960 — Ю. Король
1961 — В. Герлинський
1962 — Л. Воробкевич
1953 — Л. Воробкевич
1964 — Л. Воробкевич

Жінки, які здобули чаші Союзівки:

1956 — М. Душник
1957 — О. Дигдалевич
1958 — І. Стецик
1959 — І. Стецик
1960 — І. Стецик
1961 — Л. Друневич
1962 — І. Стецик
1963 — Л. Друневич
1964 — Л. Друневич

Сеньйори, які здобули чаші „Свободи":

1958 — Р. Ракочий
1959 — М. Венгринович
1960 — В. Соколовський
1961 — В. Соколовський
1962 — К. Бень
1963 — Б. Стопницький
1964 — К. Бень

Юнаки, які здобули чаші „Укр. Тижневика":

1959 — Р. Смаль
1960
мол. — О. Лебедович
стар. — Б. Сливка
1961
мол. — І. Дурбак
стар. — Б. Сливка
1962 — А. Попель
1963 — Я. Тимків
1964 — В. Роговський

Юначки, які здобули чаші „Українського Тижневика":

1959 — Андрія Кейбіда
1960 — Андрія Кейбіда
1961 — Андрія Кейбіда
1963 — Андрія Кейбіда

Іван Дурбак здобув у минулому році чашу за найкращу спортову поставу. Її одержує він на знімці з рук п-і Марії Душник, фундаторки цієї нагороди.

В минулому році впроваджено вперше нагороду — чашу, яку уфундувала Марія Душник, перша чемпіонка жінок з 1956-го року і одинока з тенісистів, що брала участь у всіх дев'яти турнірах на Союзівці. Ця чаша призначена тенісистові, чи тенісистці, за найкращу спортову поставу в першостях УСЦАК. Її в минулих першостях тенісу здобув уперше Іван Дурбак.

ТУРНІР ВІДБИВАНКИ ЗА ЧАШІ СОЮЗІВКИ
11-го і 12-го Вересня

В суботу і неділю, 11-го і 12-го вересня відбудеться на Союзівці відбиванковий турнір за мандрівні чаші Союзівки. Влаштовує його цього року як і в попередніх Союзівка в порозумінні та у співпраці із СУАСТ - Схід, ланковий якого д-р М. Снігурович проводитиме змаганнями. Зголошення до участи в турнірі приймає до 9-го вересня д-р М. Снігурович на адресу:

1 Goodwin Street,
New Haven, Conn.
Phone: 469-9707,
Area Code (203)

Початок змагань в суботу, 11-го вересня, о год. 11 рано. В минулому році чашу Союзівки в конкуренції жінок здобула дружина молодих пластунок з Торонта — „Медведики", які опісля стали чемпіонами юначок Канади. Їх приїзд на Союзівку, щоб боронити чаші на цей рік, буде атракцією турніру.

***

КЛК НЮ ЙОРК ЗДОБУВ ПЕРШІСТЬ СУАСТ - Схід

Вкінці минулого тижня закінчено тенісові розгри за дружинову першість Сходу 1965-го року. Першуном СУАСТ - Схід став Карпатський Лещетарський Клюб після перемоги 4:1 над „Тризубом" з Філядельфії у зустрічі, яка відбулась в суботу, 28-го серпня в Нюарку. Поодинокі висліди гор:

КЛК — Тризуб

Ю. Ломаґа — Ю.Савчак
3:6, 3:6
І. Дурбак — О. Олинець
3:6, 6:4, 6:3
Герлинський — Олинець
6:3, 7:5
І. Дурбак — Ю. Савчак
2:6, 6:4
(Їхній третій сет перервано при стані 2:2 через корч м'яза Ю. Савчака)
І. Дурбак і Ю. Ломаґа — Ю. Савчак і Я. Тимків
7:5, 5:7, 6:3

КЛК Ню Йорк здобув цим самим право репрезентувати Схід у фіналі дружинових змагань за першість УСЦАК, в яких зустрінеться з дружиною „Львова" з Клівленду вже в понеділок, 6-го вересня на Союзівці.

В неділю, 29-го серпня тенісисти „Тризуба" вибороли перемогу 3:2 над дружиною „Чорноморської Січі" в Нюарку.

Поодинокі висліди гор:

„Тризуб" — „Чор. Січ"

О. Олинець — В. Гук
7:5, 8:6
Ю. Савчак — Ю. Карапінка
6:3, 6:4
Ю. Савчак — З. Снилик
11:13, 6:8
О. Олинець — Б. Кучинський
6:2, 3:6, 6:1
— Гук і Карапінка
П. Шиприкевич і Я. Тимків — В. Гук і Ю. Карапінка
2:6, 1:6

В дружині „Чорноморської Січі" бракувало Колянківського, якого несподівана неприсутність послабила увесь склад. Зустріч в поодинокій грі З. Снилика з Ю. Савчаком тривала 3 години і 40 хвилин.

М. З.

***

КЕРМАНИЧ ДРУЖИН, ЧИ ЗІРКИ

Якість та успіхи кожної спортової дружини залежать не тільки від технічного знання та фізичної кондиції змагунів, але теж від сили, яка спонює поодиноких змагунів у скоординовану дружину, нею доцільно кермує та дбає про її бойового духа. Такою силою є технічний керманич дружини. У справді професійних дружинах технічний керманич є центральною постаттю. Він звичайно є висококваліфікований (та високоплатний) фахівець із визначними організаційними здібностями. Він теж повинен мати провідницькі здібності, а зокрема повинен уміти видобути із змагуна його найкращі здібності і максимальне зусилля. Для цього добрий керманич дружини мусить бути не тільки знавцем даного спорту, але і добрим психологом, щоб успішно кермувати дружиною та спонукати її до максимуму співпраці і зусиль. Керманич дружини мусить мати здібність розуміти вдачу змагуна, його проблеми, — уміти розуміти і оцінювати все це з точки погляду змагуна. Добрий керманич дружини, це передумова успіхів дружини, поганий керманич — впливає на обниження рівня дружини і може спричинити її розклад та занепад.

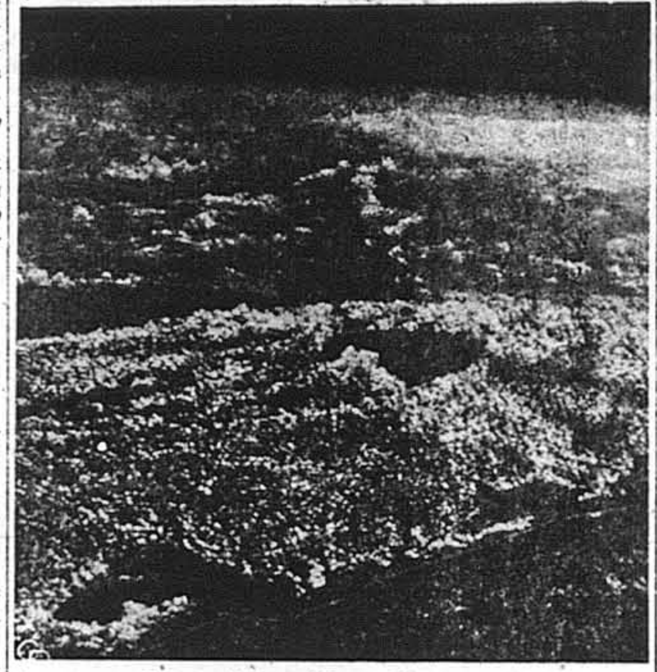
Як виглядають ці справи в наших футбольних дружинах? Серед прихильників наших професійних дружин завжди знаходяться одиниці, які безкорисно та із самопосвятою беруть на себе тягар кермувати дружиною. Але, мимо найкращих зусиль цих ідейних одиниць, ця дуже важлива сторінка розвитку дружини недомагає. Причин цих недомагань є декілька. Перш за все керманичі, які працюють безплатно і виконують іншу зарібкову працю, присвячують справам дружини мало часу. Вони на позиціях керманичів надто часто міняються, а деколи керманичами є рівночасно дві, а то і більше осіб.

Думаю, що одинокою розв'язкою цієї справи є вставлення до бюджету наших футбольних дружин посту платних керманичів дружини. Це могли б бути пости з повними платнями, або принайменше з частинними. Кандидатів на ці становища треба шукати перш за все серед інтелігентних теперішніх, або бувших змагунів наших дружин. Впровадження платного керманича не повинно б бути великим обтяженням бюджету дружини, як це могло б здаватися. В дану пору клюби розбудовують свої перші дружини футболу „зірками", які вони імпортують. Часто ці „зірки" вже підстаркуваті, на склоні своєї спортової кар'єри, а їх спровадження з Південної Америки, Англії чи Канади коштує наші клюби чимало гроша. Коли б була наладнана як слід справа керманича дружини, ми могли б добитись у футболі таких самих, а то й кращих успіхів з меншою кількістю „зірок". Заощаджені гроші напевно покрили б платню керманича дружини.

На мою думку справа дійсно „професійного", тобто фахового і платного керманича дружини, є необхідністю та передумовою дальшого розвитку наших футбольних дружин, і її в наших умовинах можна зреалізувати.

Я. Татомир

ФЛОРИДА З ФОТО-ОБ'ЄКТИВУ ДЖЕМІНІ-5

Астронавти Ґордон Купер і Чарлз Конрад зробили під час свого кружляння навколо Землі також подане тут фото Флориди з відстані 150 миль. На фото: Флоридський півострів з частиною Атлантійського океану з правого боку угорі і Мехіканською затокою внизу. Темна „яма" посередині фото — Озеро Окічобі. Зліва внизу: порт Тампа.

Жидівські Олімпійські Ігрища закінчилися перемогою атлетів із ЗДА

В Тель Авіві, Ізраелі., закінчилися сьомі Олімпійські Ігрища жидівських спортовців з цілого світу, так звані Ігрища Макавеїв. В цих змаганнях брало участь понад 1,500 атлетів з різних країн світу, в тому і 200 змагунів із ЗДА, які вибороли в загальному точкуванні перше місце. В цих Ігрищах здобули американські жиди 75 золотих медаль, а дальші місця в точкуванні країн зайняли: Ізраїль 31 золотих медаль, Британія 15 і Південна Африка 11.

Американські жиди мали найкращі осяги в легкій атлетиці, спеціяльно в коротких і середніх бігах, гінцях та стрибках. В цих конкуренціях на всіх 21 здобули американські жиди 13 перших місць. З-поміж них політсався найкраще філядельфієць Марк Кон, який здобув шість золотих, три срібні і одну бронзову медалі, та олімпійський ветеран Ейб Ґросфельд, який привезе до свого міста замешкання Ню Гейвену 11 медаль, з них чотири золоті, чотири срібні і три бронзові.

В цих Ігрищах жидівських спортовців брали участь змагуни з таких країн: Арґентина, Австралія, Австрія, Бельгія, Британія, Венецуеля, Данія, Іран, Індія, Італія, Канада, Мехіко, Голляндія, Панама, Перу, Родезія, Південна Африка, Уруґвай, Франція, Чіле, Швеція, Швайцарія і Джемейка. Ігрища Макавеїв почалися 23 серпня і закінчилися святочною церемонією на стадіоні Рамат Ґан, біля Тель Авіву, 31-го серпня в приявності 50.000 глядачів.

● **Митні урядовці в австралійському порті Сидней** знайшли на одному вантажному кораблі, що мав відплисти до Америки 11 фунтів героїни і 5 фунтів опіюму: цей транспорт наркотиків вартий 250.000 дол. Пачкарі наркотиків перевезли їх з Сінґапуру: донос із Сінґапуру насторожив австралійські власті.

ТАРЗАН, ч. 5 492. Обговорюються пляни . . .

— Чи ви думаєте направду уособлювати Тарзана, — питався Воллес. — Чому ж би ні, — відповів Маріо Мореллі. — Ви чули, як сказав наш приятель, що ми виглядаємо, як близнюки.

Пізніше, як вони прогулювалися, розмовляючи, вони порозумілися.

Тоді Воллес насміхався. — Ви повинні запустити довгу бороду, щоб маскуватися!